

МОТИВИ

към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Причини, налагащи приемането:

С предложените изменения и допълнения на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове (Наредба № 44) се уреждат допълнителни изисквания към дейността на лицата, които попадат в обхвата на наредбата.

Съществена част от предмета на действащата наредба е регулирана от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), както и от делегирани регламенти на Европейския съюз, поради което съответните разпоредби от наредбата следва да се отменят, а разпоредбите, чието правно действие е съвместимо с новия регулаторен режим, следва да се запазят или да се изменят с цел съответствие с изискванията на нормативните актове от по-висока степен.

Предлагат се изменения и допълнения, свързани с въвеждането в националното законодателство на изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (Делегирана директива (ЕС) 2021/1270).

Друга част от промените в действащата Наредба № 44 се налагат от установена в хода на надзорната дейност на Комисията за финансов надзор (Комисията) необходимост от изменения.

При конкретизиране на изискванията са ползвани следните насоки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП), които Комисията за финансов надзор е приела да спазва или възнамерява да спазва:

✓ Насоки относно маркетинговите съобщения съгласно Регламента относно трансграничното разпространение на фондове (ESMA34-45-1272);

✓ Насоки относно таксите за постигнати резултати в предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа и в определени видове алтернативни инвестиционни фондове (ESMA34-39-992);

✓ Насоки относно стрес тестовете за ликвидност в ПКИПЦК и АИФ (ESMA34-39-897).

✓ Насоки за сценариите, използвани при стрес тестовете, съгласно Регламента за ФПП (ESMA34-49-291);

✓ Насоки за компетентните органи и дружествата, управляващи ПКИПЦК (ESMA/2014/937).

Осигуряване пълното спазване на насоките се постига чрез въвеждане на съответните изисквания от тях в националното законодателство с подзаконовия нормативен акт. По този начин се създават условия за задължително прилагане на изискванията от всички пазарни участници и съответно възможност за прилагане на надзорни мерки при неспазване на тези изисквания.

Цели, които се поставят с приемането на наредбата:

В обхвата на Наредба № 44 попадат и алтернативните инвестиционни фондове и поради тази причина се предлага промяна в нейното наименование и се предлага то да придобие следния вид: „Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове“.

Глава първа от наредбата съдържа общи положения, като в нея се предлага да бъде добавено, че с наредбата се уреждат изисквания и към документа с ключова информация за инвеститорите и алтернативните инвестиционни фондове.

Предлага се текстовете от раздел II „Съдържание на договора на управляващото дружество с депозитаря“ да отпаднат и се въвежда единствено изискване договорът по чл. 35а, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ, сключен между управляващото дружество и депозитаря, да съдържа елементите по чл. 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2016/438 на Комисията от 17 декември 2015 година за допълнение на Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията на депозитарите.

В раздел III „Ликвидност на колективната инвестиционна схема и допълнителни изисквания към ценните книжа, инструментите на паричния пазар и другите активи по чл. 38 ЗДКИСДПКИ“ се въвежда изискване в случаите, в които управляващо дружество извършва суап за обща доходност или инвестира в други деривативни финансови инструменти с подобни характеристики за сметка на управлявана от него колективна инвестиционна схема, по отношение на тези активи от портфейла на колективната инвестиционна схема да се прилагат чл. 45 – 49 от ЗДКИСДПКИ.

С проекта на наредба се предлагат промени с цел постигане на съответствие със Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация.

Предлагат се и промени с цел постигане на съответствие с изискванията на Насоките относно борсово търгуваните фондове (ETF) и въпросите за ПКИПЦК.

Предлага се създаването на нова т. 5 в чл. 32 от проекта, свързана с определянето на справедливата стойност на финансови инструменти на дружества, които са обявени в несъстоятелност, като за целта се използва коефициент нула, съответно се приема, че тяхната справедлива стойност е нула. Съгласно разпоредбата на чл. 119, ал. 1, т. 6 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), когато дружеството е обявено в несъстоятелност, то престава да бъде публично от решението на Комисията за отписване

от регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор. Законодателят е приел, че едно дружество в несъстоятелност няма качествата на публично дружество. Обявяването на дружеството в несъстоятелност също води до оценка на акциите на съответното дружество с нулев коефициент.

В раздел V „Управление на риска” се предлага периодичният преглед, контрол и оценката на адекватността и ефективността на вътрешните правила за управление на риска, както и на мерките, процесите и техниките по чл. 44 – 46 от проекта, степента на спазване на правилата за управление на риска и изпълнението на мерките, процесите и техниките по чл. 44 - 46 от проекта от страна на управляващото дружество, адекватността и ефективността на мерките, предприети за отстраняване на недостатъците в процеса на управление на риска да се извършва в срок от 90 дни от края на годината.

Във връзка с изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270 се предлага рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, да се прилагат и за инвестиционните дружества, като се отчита мащабът на дейността им.

С цел осигуряване на прозрачност и защита интересите на инвеститорите се предлага информацията относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск да се разпространява чрез интернет страницата на управляващото дружество в срок до 30 дни от извършване на прегледа и да остане налична до извършване на следващия преглед.

Раздел VI „Политика по управление на риска. Измерване и управление на риска” съдържа разпоредби, които въвеждат задължение за управляващото дружество да приема и прилага правила за управление на риска, които съдържат подходящи и ефективни организационни мерки, процедури и техники относно всяка колективна инвестиционна схема, с цел постоянно измерване и управление във всеки един момент на рисковете, на които всяка от управляваните от него колективни инвестиционни схеми е или може да бъде изложена и осигуряване спазването на ограниченията за стойността на общата рискова експозиция и риска от насрещната страна. Предвиждат се нови - разпоредби относно извършването на стрес-тестове от страна на управляващото дружество, съгласно изискванията на Насоките относно стрес тестовете за ликвидност в ПКИПЦК и АИФ (ESMA34-39-897). Целта на предложените изменения и допълнения е да се повиши качеството на вече предприетите стрес тестовете за ликвидност.

С цел постигане на яснота и съответствие с Насоките за компетентните органи и дружествата, управляващи ПКИПЦК (ESMA/2014/937) се предлагат промени в критериите, на които трябва да отговаря обезпечението, използвано за намаляване на рисковата експозиция към насрещната страна.

В раздел VII „Техники за ефективно управление на портфейла на колективните инвестиционни схеми“ се предвижда договорът за репо сделки изрично да предвижда възможност за предсрочното му прекратяване от страна на колективната инвестиционна схема, при което същата да може да изкупи обратно дадените в заем финансови инструменти, предмет на договора, или да получи обратно пълната парична сума. Предложението е с цел защита интересите на инвеститорите.

С цел постигане на прозрачност и защита на инвеститорите се предлагат промени в реквизитите, съдържащи се в поръчките за покупка или за обратно изкупуване на дялове

на колективна инвестиционна схема, съответно в потвърждението за изпълнение на поръчката.

В раздел X „Изисквания към проспекта, документа с ключовата информация за инвеститорите, периодичната информация, маркетинговите съобщения и публичните изявления на колективната инвестиционна схема“ се предлагат изменения и допълнения, които целят повишаване прозрачността на дейността на колективната инвестиционна схема, както и осигуряване на възможност за инвеститора да вземе информирано инвестиционно решение. Предложените изменения са в съответствие с Насоките относно маркетинговите съобщения съгласно Регламента относно трансграничното разпространение на фондове (ESMA34-45-1272).

Предлага се създаването на нов раздел XII „Допълнителни изисквания към колективна инвестиционна схема със следване на индекс и със следване на индекс с ливъридж“ в глава втора, съдържащ разпоредби, които са в съответствие с Насоки на CESR относно измерване на риска и изчисляването на глобалния риск и риска от контрагента за ПКИПЦК (CESR/10-788), както и изисквания към информацията, която трябва да бъде включена в проспекта на колективната инвестиционна схема със следване на индекс и колективната инвестиционна схема със следване на индекс с ливъридж.

Предложените допълнения в раздел III „Осигуряване на достъп на колективните инвестиционни схеми с произход от друга държава членка до актуална информация за законовите, подзаконовите нормативни актове и административните актове, които са извън приложното поле на Директива 2009/65/ЕО, и предоставяне на актуална информация на компетентните органи на приемащата държава членка от колективни инвестиционни схеми с произход от Република България“ на глава пета, са с цел прозрачност и защита интересите на инвеститорите.

В глава шеста „Изисквания към дейността на управляващото дружество“ се предлагат мерки, по прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги. Предложенията са с цел развиване на оповестяването пред крайните инвеститори на информация относно интегрирането на рисковете за устойчивостта, отчитането на неблагоприятните въздействия върху устойчивостта, целите за устойчиви инвестиции или стимулите за екологичните и социалните характеристики в процеса на вземане на инвестиционни решения и в процеса по предоставяне на съвети.

С проекта на наредба се въвеждат изисквания към звеното за нормативно съответствие в случаите, когато управляващото дружество предоставя допълнителните услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2-4 от ЗДКИСДПКИ. Предложението е с цел установяване на единен подход спрямо управляващите дружества и инвестиционните посредници. Въвеждането на изискването за извършването на оценка за уместност за клиентите на управляващите дружества е с цел защита интересите на инвеститорите.

Предлагат се изменения и допълнения в раздел VIII „Такси, комисионни и други непарични облаги“ на глава шеста, като предложенията са в съответствие с изискванията на Насоките относно таксите за постигнати резултати в предприятията за колективно

инвестиране в прехвърлими ценни книжа и в определени видове алтернативни инвестиционни фондове (ESMA34-39-992).

Предложенията за промени в раздел IX „Изисквания към управляващото дружество при предоставяне на допълнителни услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2 – 4 ЗДКИСДПКИ“ са свързани с постигане на съответствие с изискванията на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (Наредба № 38).

Измененията и допълненията в раздел X „Капиталова адекватност и ликвидност на управляващото дружество“ целят постигане на съответствие с новата рамка на пруденциалния надзор и съответните изисквания към капиталовата адекватност и ликвидност.

Във връзка с изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270 се предлага управляващото дружество при установяването на видовете конфликти на интереси, чието наличие би могло да навреди на интересите на дадена колективна инвестиционна схема, да установи и тези конфликти на интереси, които биха могли да възникнат в резултат на включването на рисковете за устойчивостта в неговите процеси, системи и вътрешен контрол.

Предлагат се промени в раздел XI „Разкриване на информация“ с цел постигане на повече прозрачност за дейността, осъществявана от управляващото дружество.

Предлага се допълнение в изискванията към организацията и дейността на националните инвестиционни фондове, с които се урежда минималното съдържание на договора с депозитаря, при който се съхраняват активите на националния инвестиционен фонд.

Предлага се изменение в изискванията към дейността на организацията и дейността на националните инвестиционни фондове, което въвежда задължение документът с ключова информация за инвеститорите задължително да съдържа ясно предупреждение, в случай че националният инвестиционен фонд от отворен тип допуска начисляване и/или изплащане на такси за постигнати резултати и в периоди на отрицателно представяне на националния инвестиционен фонд. Също така документът с ключова информация за инвеститорите задължително трябва да посочва името на референтния показател и миналите резултати спрямо него, когато таксите за постигнати резултати, удържани от инвеститорите, се изчисляват въз основа на референтен показател. Целта е по този начин да бъде осигурена на възможност за инвеститора да вземе информирано инвестиционно решение.

С проекта на наредба се предлагат разпоредби, които трябва да повишат прозрачността на дейността на лицето, което управлява национален инвестиционен фонд от отворен тип, съответно национален инвестиционен фонд от затворен тип.

В раздел II „Преобразуване и прекратяване на национален инвестиционен фонд и лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове“ на глава седма "а" се предлагат допълнения, свързани с документите, които следва да бъдат представени при прекратяване на дейността на националното инвестиционно дружество или националния договорен фонд. Предложението е с цел улесняване на административната процедура.

Предложените промени в глава седма "б" „Изисквания към дейността на лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и управляваните от тях фондове“ са

с цел съответствие с изискванията на ЗДКИСДПКИ и осигуряване на по-висока прозрачност по отношение дейността на лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и управляваните от тях фондове.

Проектът на наредба съдържа подразделение „допълнителни разпоредби“, където се предлагат легални дефиниции на няколко употребени термини, за постигане на необходимата яснота и улеснение за нейното прилагане.

Във връзка с последните изменения на ал. 3 на § 4 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), а именно въвеждане на изискване за съответно прилагане на чл. 82 от ЗПФИ за управляващите дружества, които предоставят услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2 – 4 от ЗДКИСДПКИ, и за лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които предоставят услуги по чл. 198, ал. 5 от същия закон, се предлага допълнение в Наредба № 38, с което се предвижда съответно прилагане на чл. 58 от Наредба № 38 спрямо посочените управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

С проекта на наредба се предвижда отмяна на Наредба № 25 от 22.03.2006 г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове и Наредба № 26 от 22.03.2006 г. за изискванията към дейността на управляващите дружества.

Предлага се управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, да приведат дейността си в съответствие с новите изисквания на наредбата в срок 6 месеца, считано от влизането ѝ в сила, като се предвижда започналите до влизането в сила на наредбата производства да се довършват по досегашния ред.

Очаквани резултати от прилагането:

Предложените промени способстват за намаляване на административната тежест на лицата, попадащи в обхвата на наредбата, като същевременно осигуряват прозрачност на дейността им. Осигуряват законосъобразно, своевременно и ефективно изпълнение на законовите правомощия на КФН и нейните органи при осъществяване на тяхната дейност. Предложените изменения и допълнения отразяват развитието на капиталовите пазари през последните години, настоящите пазарни условия, като същевременно осигурява защита интересите на инвеститорите. Осигуряването на спазването на горепосочените насоки се създава условия за задължително прилагане на изискванията от всички пазарни участници и съответно възможност за прилагане на надзорни мерки при неспазване на тези изисквания.

Въвеждането в националната правна рамка на изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа ще осигури висока степен на защита на инвеститорите, чрез въвеждане на задължение за управляващите дружества да установят и тези конфликти на интереси, които могат да възникнат в резултат на включването на рисковете за устойчивостта в неговите процеси, системи и вътрешен контрол. Такива

конфликти биха могли да бъдат породени от възнагражденията или личните сделки на съответния персонал; да представляват конфликти на интереси, водещи до заблуждаващи твърдения за екосъобразност, неправомерни продажби или невярно представяне на инвестиционни стратегии; както и конфликти на интереси между различните ПКППЦК, управлявани от едно и също дружество.

По силата на Регламент (ЕС) 2019/2088 управляващите или инвестиционните дружества, които са задължени да отчетат основните неблагоприятни въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост или да взимат предвид, без да са задължени, тези неблагоприятни въздействия, са задължени да оповестяват как въпросните неблагоприятни въздействия се отчетат от процеса им по надлежна проверка.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на НИД на Наредба № 44 не е свързано с допълнителни разходи за заинтересованите лица. Предлаганият проект на наредба няма пряко отражение върху бюджета на КФН и не е необходимо осигуряване на допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Проектът на наредба е в съответствие с правото на Европейския съюз и съдържа разпоредби, които транспонират изискванията на акт на Европейския съюз, поради което е приложена справка за съответствието му.

На основание чл. 6 от Правилата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове заедно с мотивите се публикува на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, като срокът за предложения и становища по проекта на наредба, публикуван за обществени консултации, е 30-дневен.